

IŠ VISO PASAULIO

- BAIGIAMOJI FAZĖ, kaip Londonas sako, prasideda taikos konferencijoje Paryžiuje, per 10 savaitių įvairioms komisijoms pabaigus savo darbą. Vakar popiet susirinkęs pilnaties posėdis priėmė baigiamiesiems posėdžiams darbotvarkę, pagal kurią Italijos sutarčiai pilnatyje priimti skiriamos 3 dienos, o kitoms keturioms sutartims po vieną dieną. Per debatus kiekvienai delegacijai numatyta troleisti kalbėti ne daugiau kaip 30 min., kad tuo būdu greičiau eitų konferencijos darbas ir konferencija baigtųsi spalio-15 d. Ekonominė komisijoje Balkanams Bulgarijai nustatyta 125 mil. dolerių reparacijų. Vengrijos taikos sutartinė įtraukta klauzulė dėl Dunojaus laisvos laivybos, nors Rusijos atstovas tam prieštaravęs. Britų pasiūlymu, iš Italijos nustatyta 100 mil. dol. Graikijai, 100 mil. Jugoslavijai ir 25 mil. Abisinijai. Molotovas, kaip Londone spėjama, taršis su Stalinu baigiamaisiais taikos konferencijos klausimais.

- CHURCHILLIS, baigiantis konservatorių partijos konferencijai Blackpool, kaip Londonas praneša, savo kalboje smarkiai pakritikavęs Darbo partijos ir dabartinės Anglijos vyriausybės darbus, kad ji sumažinusi D. Britanijos įtaką užsieniuose. Ypač palietęs vidaus politiką mitybos, butų ir anglių produkcijos klausimais, pažymėdamas, jog per abu karus Anglija neturėjusi tiek sunkenybių dėl maitinimosi kaip dabar turinti. Bet, girdi, kraštas apskritai esąs vieningas užsienio politikos atžvilgiu, ypač pasisakydamas prieš komunizmą ir palaikydamas glaudžius santykius su JAV. Siekiama gerų santykių ir su Tar. Sąjunga, bet ji turinti atsisakyti nuo "nervų karo". Konservatorių tikslas respektuoti krikščionybę, išlaikyti britų imperiją, rūpintis jos gynyba, remti privatinę nuosavybę ir privatinę iniciatyvą ir kt. Churchillis pasisakęs nemanas pasitraukti nuo konservatorių partijos vadovavimui.

- MIN. PIRM. ATTLEE ryšium su prez. Trumano pasiūkimu dėl žydų imigracijos Palestinoje, kaip pranešama iš Londono, pasiuntęs prez. Trumanui raštą, kuriame išdėstęs britų nusistatymą dėl einančių pasitarimų Palestinos reikalais su arabais ir žydais. Kaip spėjama, prezidentui pasisakyti už žydų imigracijos padidinimą į Palestiną bus padarę įtakos JAV žydai, kurie kitu atveju, girdi, nepalaikytų demokratų partijos per Kongresą riukimus. Irako min. pirmiškai ir kiti arabai griežtai protestuoja prieš prez. Trumano reikalavimą. Tuo tarpu "Jewish Agency" sveikina tai prezidento žygį. New Yorko burmistras pareiškęs pritarimą prez. Trumano siūlymui ir pažymėjęs reikalą pakeisti Amerikos imigracijos įstatymą, kad čia galėtų įvažiuoti tam tikras skaičius benamių - žydų ir krikščionių.

- JTO SUVAŽIAVIMUI Rusija, remdamasi JTO chartos § 11, kaip iš Londono pranešama, pateikusi reikalavimą, kad kiekvienas kraštas praneštų apie kariuomenės kiekį, turimą ne buvusių priešų šalyse. P.S. Taryboje prieš pora savaitių Gromyko iškeltas tas pats reikalas buvo atmestas.

- NOTĄ TURKIJAI, Londono žiniomis, pasiuntusi D. Britanijos vyriausybė, pareiškėdama savo pežiūrą dėl Dardanelų. Müncheno pranešimu, min. pirm. Peker ir karo ministeris lankėsi Bulgarijos pasienyje patikrinti Turkijos karinių įrengimų.

- PERSIJOS, Londono žiniomis, gen.štabas pradeda visuotinę akciją prieš-sukilėlius, įsakydamas kariuomenei pulsi juos visuose frontuose. Per stiprias kautynes sukilėliai są užėmę Kazaruno miestą. Sukilėliai reikalauja pietinės Persijos srityje autonomijos, kaip kad ją turi Azerbeidžano sritis; taip pat sau vietos centrinėje vyriausybėje. Persų šachas skelbia parlamento rinkimus, nors, kaip iš Londono pažymima, einant pilietiniam karni, tie rinkimai būtų negalimi.
- KARALIUS JURGIS, Stuttgarto žiniomis, po sugrįžimo Graikijon pirmą kartą priėmęs diplomatinį korpusą, o jį aplankiusi britų karinė misija. Min.pirm.Caldario pareiškimu, šiaurinėj Graikijoje są mobilizuojami ir apginkluojami civilistai-kovai su banditais. Jiems direktyvos busią duodamos žandarmerijos.
- SULAIKYTAS, kaip sakoma iš Hamburgo, britų kurjerinių lėktuvų skridimas iš Italijos į Balkanus - į Sofiją, Belgradą ir Bukareštą, po to, kai Jugoslavijos teritorijoje ties Niša buvęs priverstas nusileisti vienas lėktuvas. Dina įvykiu tyrimas.
- JAV ORO TVIRTOVĖ, Londono žiniomis, iš Honolulu per magnetinį šiaurės polių be nutūpimo nuskrido į Kairą, atlikdama 16.580 km kelionę per 93,36 val.
- SOVIETŲ KARINĖ MISIJA, buvusi karo metu Jugoslavijoje, kaip Stuttgartas praneša, iš tenai atšaukiama.
- ŠVEDIJOS MIN.PIRMININKAS Hanson, kaip iš Londono pranešama, turėdamas 61 metus, šeštadienį staiga miręs nuo širdies priepuolio. Į jo vietą są numatomas socialdemokratas Möller. Jau pasirašoma, kaip Stuttgartas praneša, prekybinė sutartis tarp Tar. Rusijos ir Švedijos.
- TASSAS DEMENTUOJA, kaip iš Stuttgarto sakoma, kad tarp Tar. Rusijos ir Ispanijos eina pasitarimai dėl diplomatinų santykių atnaujinimo.
- PRANCŪZIJOJ, Stuttgarto žiniomis, komunistų partija savo išleistu manifestu kviečianti tautą pasisakyti už naująją konstituciją. MRP jau anksčiau tokį kvietimą išleido. Visos trys partijos pasisakančios prieš de Gaulle reikalavimą naujoj konstitucijoje prezidento teisėms praplėsti.
- ITALIJOJ, Müncheno žiniomis, nesutinkama respublika sudaryti pagal JAV pavyzdį, o reikalaujama sudaryti parlamentarinę respubliką pagal Prancūzijos pavyzdį.
- UŽS.REIK.MIN.J.MASSARYK, Londono žiniomis, pareiškęs, jog Čekoslovakija esanti nusistačiusi prieš bet koki valstybių bloką. Ji esanti ištikima sąjungai su Tar. Rusija, bet taip pat siekianti bendradarbiavimo ir su Vakarais. Ministerio nuomone, sudaryti Danijos valstybių federaciją są dar per anksti.
- MIN.PIRM.NAGY, Stuttgarto žiniomis, spaudos atstovams pareiškęs, jog Vengrija ir Austrija galinčios sudaryti Danijos valstybių bendradarbiavimo branduolį. Abu kraštai sieksią ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo.
- NETAIKOMAS MULTAS, Hamburgo žiniomis, tėvynėn grįžtantiems Lenkams. Lenkijos valdomoj šiaurinės Vokietijos srityj už Oderio ir Neisses apgyvendinama 3,5 mil. lenkų. Lenkija, Stuttgarto žiniomis, atnaujino diplomatinis santykius su Austrija.
- LA GUARDIA, Berolinerio žiniomis, spaudos atstovams pareiškęs, jog busią ištiriama, ar gandai, kad Unrras teikiamaoji parama Jugoslavijai naudojama krašto kariuomenei, o ne pagalbos reikalingiems gyventojams. "Naujienu" žiniomis, Jugoslavijoje mokyklose šit kaip vaikams aiškinama: "Unrra - tai Tar.Sąjungos respublika, esanti už Uralo. Unrra pasižymi maisto ir mašinų turtais, kurių dalį TSRS vyriausybė atsiunčia Jugoslavijai pagelbėti".

- IŠ NÜRNBERGE NUTEISTÜJŲ, Londono žiniomis, 16 esą padavę malonės prašymus Kontr.Tarybai Berlyne, taip pat Bormano gynėjas. Raeder savo prašyme ligi gyvos galvos kalėjime bausmę prašęs pakeisti mirties bausmę, nes jam, turinčiam 70 metų, esą geriau būti sušaudomam, negu baigti dienas kalėjime. Kaltenbrunner, Speer ir Schirach nepadavę prašymų. Schachtas ir Fritzsche Nürnbergėje jau privačiai gyvena ir jio turėsia stoti dar prieš vokiečių teisnę. Abu nebežadę eiti į viešąjį gyvenimą, o Schachtas ketinąs atsidėti finansinėms problemoms. Papenas kol kas tebėsas Nürnbergėje kalėjime, bet jis padavęs prašymą leisti išvažiuoti į britų zoną - į Stockhauseną, kur jis buvo suintas. Jei jis nesiimtų jokios tarybos, tai jo britų zonoj neliestų etnacijifikacijos įstatymas. Berlyne rusų sektoriuje demonstravę 100 000 fašizmo gukų, protestuodami prieš Nürnbergėje išteisintuosius nacių ir prieš švelnią bausmę kitiems naciams.
- SIDKY PAŠA, Londono žiniomis, pasisiūlęs atvykti Anglijon pasitarti su Bevinu dėl 1936 m. Anglijos ir Egipto sutarties revizijos.
- KALININGRADO SRITIS -/buv.Karaliaučiaus/, kaip Maskva praneša, paskirstyta į 14 rajonų. Čia jau esą 180 mokyklų, be to, nemaža ligoninių.
- REPATRIJUCIJAMA, Londono žiniomis, 21.000 vokiečių iš Tar.Sąjungos į Vokietiją. 3000 jau esą atvykę.
- "1946-ŲJŲ METŲ RUSIJA" - iš B.Atkinson išpūdžių "Life" /VIII.5/ žurnale rašoma toliau /plg.DN Nr.229/: "Per savo dešimties mėnesių buvimą Maskvoje aš niekadęs neradau jokiam laikraštyje jokios žinutės apie JAV, kad ir mes, kaip ir rusai, turime gerų pažymių. Anglija yra vaizduojama kaip gestas žiburys, nors Anglijoje, N.Zelandijoje ir Australijoje įvairiais laikais išsigalėjo socializmas: Dėl šio paskutiniojo dalyko galima būtų suabejoti, kad ginčas būtų tarp socializmo ir kapitalizmo. Tur būt priešastis glūdi kitur. Po mano Maskvos buvimo man labiau patinka vakarinio tipo kapitalizmas, nes jis labiau atsižvelgia į atskirą vyrą ir moterį ir brangina žmogaus laisvę. Žmogaus laisvės išsaugojimas buvo karo priešastis, ji tebėlika pirmutinis pasaulinės visuomenės reikalas. ... Socializmą pasiukimai Rusijoje turėjo giles įtakos likusiajame pasaulyje. Žmonės iš visur labai trokšta tikėti, kad kažkuri ekonominė sistema turinti būti ideali, ir, nieko nenumanydami apie skurdą Rusijoje, tiki, kad sovietinė Rusija osanti radusi idealų išsprendimą. Mūsų mastu matuojant, Sov.Sąjunga nėra išsprendusi nė vienos laisvės problemos, iskaitant laisvę nuo skurdo ir laisvę nuo baimės... Kiekvienas ne tik nusivilia žmonių stumdymu su policijos pagalba sovietuose, bet išsigąsta... Lenkijoje ir Balkanuose "neapsviestieji", kurių yra didelė dauguma, žiauriai priešinasį savo santykiuose su JAV ir Anglijos vyriausybėmis sovietų vadai nėra įsitikinę, kad jie turi reikalą su "taiką mylinčių tautų plačiųjų masių" atstovais. Tur būt, jie mano, kad šios vyriausybės esančios žmonėms primestos per politinę apgaulę, neišmanymą, nerūpestingumą ir "monopolinio kapitalo" sukybes. Ką sovietinė vyriausybė ir komunistų partija, kuries iš tikrųjų yra viena ir tas pat, dirba revoliucijos tikslu J.A.Valstybėse ir Anglijoje, tikrai nežinoma, nors yra pagrinde spėti, kad jos kišasi į Prancūzijos politiką, duodamos subsidijų ir pamokų Prancūzijos komunistų partijai. Bet viena iš priešasčių sovietinės Rusijos atkaklumo tarptautiniojo santykiuose yra ta, kad ji laiko socializmą stipriausiu tarptautinės taikos ramsčiu. Kiekvienas nukrypimas nuo sovietinės politikos logiškai pavirsta grėsme pasaulio taikai iš reakcionierių pusės, kurie giną mirštančią ekonominę sistemą, nes komunizmas yra ne-tik politinis mokslas, bet ir religija. Jo pasekėjai turi priimti jį be rezervų. Šitas religinis karštis nukemia jų santykius su užsieniu ir yra rūpestingai puoselėjamas namie. Naujosios ikonos - tai didvyriški Lenino ir Sta-

VARTOS ŽINIOS

- PER LITERATŪRINĘ MUZIKINĘ POPIETĘ, įvykusią šeštadienį, V. Judzen-tavičiūtė fortepionu atliko keletą muzikos dalykėlių, o N. Surnaitė paskaitė I. Vaidiulėnaitės novelę "Vienatvė". Gana nuotaikingai J. Kaukoriūtė padainavo, akomponuojant muz. P. Armonui, Mozarto "Lop-šinę" ir Griego "Solveigos dainą". Programos atlikėjos klausytojų buvo šiltai sutiktos. Po to buvo pasilinksminimas.

- AKTUALIJOSE vakar pranešimą padarė N. Tautvilas, gana išsamiai apžvelgdamas paskutiniuosius pasaulinius įvykius. Po to prof. Kolu-paila susirinkusiems paskaitė iš prof. K. Pakšto gautąjį laišką, kuriame nušviečiamos emigracijos galimybės į įvairius užjūrio kraš-tus. Prof. Kolupaila ir nuo savęs pareiškė pastabų apie emigracijos planus.

- AGR. P. ŽIMBAKIS, turįs 5 metų patyrimo iš bibliotekos darbo, Unrros patvirtintas DP bibliotekos vedėjo padėjėju.

- REIKALINGA DARBININKŲ: 1/Mr. G. Coyne Transport Officer UNRRA Team 76 ieško 6 mechanikų. Mokama alga, teikiamas papildomas maistas, 60 cigarečių per savaitę. - 45 val. darbo per savaitę. Kreiptis į UNRRA Darbo Įstaigą iki X.8. 2/M-me de Sorbier Administrative Offi-cer ieško pranešimams sudaryti tarnautojo, gerai mokančio anglų kalbą žodžiu ir raštu. Sąlygos: alga, papildomas maistas, 60 ciga-rečių per savaitę, pilnas darbo laikas. Kreiptis į UNRRA Darbo Įstaigą iki X.15.

- PRADŽIOS MOKYKLOS-TĖVŲ visuotinis susirinkimas šaukiamas rytą /X.8/ 19 val. II bl. II kamb. Darbotvarkėj numatoma mokyklos vedė-jo pranešimas, tėvų komiteto pranešimas, tėvų komiteto rinkimas ir einamieji reikalai.

- MÜNCHENE spalio 8-13 d.d. įvyksta V distrikto tarptovyklinių pirmenybių krepšinio finalinės rungtynės, kurias iš mūsų UNRRA Team 76 kaip finalistas žais GSK ir Memmingeno stovyklos komanda. Reprezentacinė "Sarūno" komanda žais be konkurencijos finalines rungtynes.

linė... Dėl daugelio rūpesčių, dėl pailsimo per karą ir karo žaiz-dų, kurios dar neužgijo, jie pageidauja taikos... Jie labai pri-pažįsta dalį nugalėjimo, bet tai ne priežastis, kad mes nesigėrė-tume jų didingu karo liudijimu; ir negalime pamiršti, kad jie labai daug iškentėjo ir tebekenčia... Bet mes turime kiek galint labiau pašalinti jausmo veiksnį ir sekti sovietine vadovybe, atsisakydami nuo prielaidos, kad taikingi santykiai esą tas pat kaip ir draugiš-kumas... Sovietų vadai nori iš mūsų skolintis pinigų einamajam penk-metiniam planui paskubinti. Amerikiečiai; tur būt, palaikytų pasko-lą Rusijai draugiškumo mastu. Bet sovietų vadai tokių švelnių jaus-mų nepripažįsta. Paskolos atsakymas po paskolų Anglijai, Kinijai, Prancūzijai, Lenkijai ir kitiems kraštams greičiausiai būtų pala-i-kytas nedraugišku žygiu... Pagalbos siuntimas nieku būdu nepakeistų sovietinės vyriausybės atšiaurumo, kuri norėtų aprūpinti savo žmo-nes be svetimos paramos. Rusijos atsiskyrimo negalima nugalėti dos-numu iš šalies. Nors Sov. Sąjunga stoja prieš visą pasaulį, ji nepa-jėgia lenktybiuoti su juo arba leisti, kad jo žmonės sužinotų, kad vakariniuose demokratiniuose žmonės turi ne tik pilietines laisves, bet ir kur kas aukštesnį gyvenimo lygį. Plopalai apie darbininko perse-kiojimą iš "monopolinio kapitalo" pusės išnyktų, jei būtų leista laisvai bendrauti su eiliniaisiais Vakarų žmonėmis. /B.d./